

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOI GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**LA SEGA AL PREPIRINEU:
BONA CAMPANYA ENGUANY**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

Comenta l'article a
www.avui.cat/38292

AL PEU DEL CANÓ

Apèndixs
relaxats

Collita a muntanya

Areny de Noguera i Soperia són els dos últims pobles on es cultiven cereals, ja que pujant de Lleida a Viella són els darrers pobles del Prepirineu. Passat el pantà d'Escales, que enguany torna a estar ple, al Pont de Suert comença l'alta muntanya; les valls són estretes i tancades i hi dominen prats i pastures. A Areny el clima és sec i presenta grans oscil·lacions tèrmiques. A l'hivern les nits són molt fredes i sovint se superen els 10 graus negatius; els dies, però, quan s'imposa anticicló, són assolellats i les temperatures s'enfilen fins als 15 graus. A l'estiu els dies són calorosos i les nits són fresques, i alternes un estiu dormint sense llençol i un altre amb llençol i cobrellit.

LA COMARCA DE LA TERRETA ÉS TERRA DE NINGÚ. Està situada darrere de la imponent serralada del Montsec, que amb els seus 40 quilòmetres de llargada i els seus 1.700 metres d'alçada marca la transició entre el gran pla de Lleida i el Pirineu occidental. La Terreta no és encara alta muntanya i per això s'hi barregen les solanes pelades i les obagues humides, amb predomini dels boscos d'alzines i roures, els arbres seculars de la comarca. A Areny diuen que la processonària és un cuc que les alzines i els roures han enviat per lluitar contra els pins, artificialment plantats a la comarca fa quaranta anys; el pi té una gran capacitat d'adaptació i s'expandeix molt, però pateix molt més la sequera que alzines i roures. La varietat geològica de la comarca, on serres d'argila i grava s'alternen amb serres calcàries que provenen d'un antic delta de l'Oceà Atlàntic d'ara fa 65 milions d'anys (i que han permès descobrir-hi fa poc un jaciment amb el dinosaure més jove d'Europa), acaba de perfilar la bellesa aspra però molt variada de la Terreta, una comarca dividida entre Catalunya i Aragó pel riu Noguera Ribagorçana pel caprici de Javier de Burgos el 1833.

A ARENY DE NOGUERA HI DEU HAVER unes 500 hectàrees (Ha) sembrades de cereals, principalment de blat i ordi, que s'alternen als camps. Els desnivells de la comarca imposen el règim de secà i per això la collita presenta una gran variabilitat d'un any a l'altre. Les màquines de segar que pugen de Lleida han arribat enguany a finals de juliol i la collita ha acabat fa pocs dies. En els deu darrers anys la collita mitjana ha estat d'uns 3.000 quilos per Ha, amb un mínim l'any 2004 de 800 quilos i amb un màxim de 6.500 l'any 2007. Enguany la collita ha tornat a ser molt bona: si bé el primer trimestre de l'any va ser molt eixut, no ha fallat el calendari del pagès, que pronosticava una primavera molt plujosa. Gràcies al fet que ha plogut gairebé cada dia entre Setmana Santa i Sant Joan, i s'han recollit uns 500 litres per metres quadrat en només tres mesos, en alguns trossos s'han assolit els 7.000 quilos per Ha, una productivitat pròpia del regadiu. A Areny enguany la collita ha oscil·lat entre els 5.000 i els 6.000 quilos per Ha i la sorpresa és notable: dos anys bons seguits! Potser després d'una dècada eixuta toca ara una dècada humida?

A LA TERRA, PERÒ, NO SE LA POT ENGANYAR: els pagesos d'Areny que al febrer no van sulfatar els

JORDI SÀBAT

“Enguany la collita ha tornat a ser molt bona: si bé el primer trimestre de l'any va ser molt eixut, no ha fallat el calendari del pagès, que pronosticava una primavera molt plujosa”

camps, sobretot contra el margall que ofega les espigues i no les deixa créixer, s'han hagut de conformar amb una collita molt menor. Ningú, però, no podia preveure una primavera tan plujosa com la que hem tingut i els que han volgut estalviar-se els sulfats ara han collit entre 1.500 i 2.500 quilos per Ha. Els pagesos que van sembrar blat i ordi al febrer, en canvi, una varietat de llavor de creixement accelerat que al juliol també ja és apta per collir, l'han encertat de ple. Si se sembra a la tardor i hi ha alguns ruixats a l'hivern la collita és més gran, atès que la planta arrenca i aprofita millor les pluges de la primavera. Enguany, però, sembrar al febrer ha resultat extraordinàriament

beneficiós, en uns camps que han pogut descansar uns mesos més.

VEURE UNA MÀQUINA SEGADORA DE PROP és espectacular: en una hora enllesteix una hectàrea! Tot contemplant les seves maniobres entre bancals he pensat en la meua sort: fins fa una generació, perquè als primers anys seixanta del segle passat encara s'hi feia la collita manual, tots els meus avantpassats han estat pagesos a l'antiga manera; fins i tot el meu pare, quan estudiava el batxillerat al seminari de la Seu d'Urgell, abans de llicenciar-se en dret i econòmiques, als estius ajudava els meus avis. M'he estalviat de caminar una hora llarga per anar i per tornar del poble al tros, de llaurar amb la mula i la rella, de sembrar a mà els camps, de patir perquè plogués quan tocava i perquè no pedregués quan no tocava, de fer servir durament la falç i la dalla, de portar les espigues a l'era i, sobretot, m'he estalviat de mallar: separar el gra de la palla, una feina de dies duríssima a ple sol, amb la pols i la palla arrapant-se a la pell amarada de suor. Tots els estris seculars de la collita que ara contemplo, afilerats a l'era de la casa pairal, els havia fet servir el meu pare. Per això sempre tinc la sensació de llegir poc, d'escriure poc, de treballar poc: tot i que el treball intel·lectual té el seu esforç i el seu desgast, quan vaig esdevenir professor d'universitat el meu pare em va dir: un canonge modern a la família!

Isabel
Olesti

Esriptora

La foto és aquesta: un home està abocat damunt d'una taula on hi ha un plat d'amanida. Va vestit amb un jersei negre i porta un davantal verd. En el moment de la foto l'home fa el gest de col·locar, amb molt de compte, un tomàquet *cherry* damunt l'amanida. Al costat de l'home hi ha una dona que li passa el braç per l'espatlla i li acostia els llavis a la galta amb un gest molt carinyós. L'altra mà descansa damunt d'un got que hi ha a la taula, suposadament ple de vi. L'home mira l'amanida i la dona el mira a ell. Se suposa que l'escena passa a la cuina. La fotografia du aquest títol: “*¿Disfunción eréctil? Cualquier momento es bueno para recuperar la confianza en tu relación*”. I a un costat explica que les coses importants necessiten fer-se amb dolcesa, fermesa i temps. M'hauria agradat molt més veure un home musculós que mentre aixeca peses la dona se li insinua tocant-li el múscul (el del braç, per exemple). O un altre amb la samarreta suada que carrega caixes al supermercat. O... qualsevol tipus d'home mascle que representa que té problemes d'erecció. Però a mi em destrempa que sigui, precisament, un home que prepara una amanida qui tingui disfuncions erèctils. Prou que ens ha costat que ell es posi el davantal i obri la nevera, només falta que vegi la foto i ho associï amb problemes d'erecció. Segur que se'l traurà ràpidament i tornarà a muntar la bicicleta estàtica per desenvolupar la musculatura, no fos cas que els apèndixs es relaxessin. I mentre pedali s'acabarà de convèncer de no tocar mai més un tomàquet *cherry*.